

Vojáci Rudé armády z Českého Malína Boris Volf, *13.6.1918 Český Malín

V souvislosti se zkázou Českého Malína se autoři publikací s volyňskou tematikou zajímají především o seznamy zahynulých, případně o osudy zachráněných. Obyvatelé Českého Malína, kteří z různých důvodů byli dlouhodobě mimo domov, tak pozornosti těchto autorů unikli.

Organizátoři SČVP regionu Šumperk, chtěli při vzpomínkovém setkání k šedesátému výročí malínské tragédie dne 19.7.2003, aby v hlavním projevu byla uvedena jména dosud žijících obyvatel Českého Malína. Bylo jich jen deset, ale jeden z nich, Boris Volf, autor této vzpomínky, v žádném seznamu zachráněných nebo zavražděných uveden nebyl.

To vedlo pisatele těchto řádků k tomu, aby zjistil příčinu. Je velmi prostá a vyplývá z vyprávění, které předkládáme a jež vzniklo díky ochotě autora a vydatné pomoci jeho dcery. On a šest, možná že sedm jeho vrstevníků v době zkázy jejich rodné obce padlo, nebo ještě bojovalo v Rudé armádě.

Bylo nás šest dětí. Nejstarší bratr Vladimír (*1901), čtyři sestry a já. Rodiče se na našem nevelkém hospodářství měli co ohánět a když v roce 1938 matka ovdověla a nejstarší bratr a tři provdané sestry měly již svoje rodiny, spadla odpovědnost za vedení hospodářství na mne. Navíc jsem byl v roce 1938 odveden do armády Polské republiky, ale k výkonu vojenské základní služby jsem v roce 1939 ze známých důvodů povolán nebyl.

Po obsazení Volyně Sověty jsem byl již v roce 1940 odveden do Rudé armády a v březnu 1941 do ní nastoupil spolu s kamarádem Josefem Řepíkem. Základní výcvik jsme prodělali v Mcensku. Nebyli jsme z Českého Malína sami. Na jaře 1940 byl odveden Václav Kopecký a na podzim pak Václav Voloch, Boris Zajíc a Vladimír Uhlíř.

Bylo nás z Českého Malína celkem šest mužů, kteří jsme po přepadení SSSR nacistickým Německem sloužili v Rudé armádě (možná, že Josef Svítek, který bojoval u Sokolova, se dostal do Buzuluku z Rudé armády a byl by tedy sedmý — je o něm zvláštní poznámka v seznamu padlých v 1. čs. armádním sboru v SSSR). To málo, co jsem se o osudech těchto mých vrstevníků dověděl, to povím raději hned.

Václav Kopecký chtěl jako já, aby byl uvolněn do čs. armády, ale když ho nechtěli pustit, tak, na rozdíl ode mne, neprozřetelně řekl, že stejně uteče. Za tento nedokonaný čin ho odsoudili na sedm let, avšak v roce 1948 byl amnestován. Do ČSR sice reemigrovat nesměl, ale v roce 1949 navštívil ve Vikýřovicích na Šumpersku svoji tetu. Žil na Volyni v Malíně, kde založil rodinu a záhy, již v roce 1952, zemřel.

Václav Voloch byl po válce veden jako nezvěstný (v této knize je v seznamu padlých v Rudé armádě).

Boris Zajíc zůstal po válce v Kyjevě a kolem roku 1952 navštívil svého bratra v Šumperku.

Vladimír Uhlíř dosáhl toho, že byl uvolněn do čs. armády a po válce se usídlil v Čechách. Setkal jsem se s ním u pomníku v Novém Malíně při výroční vzpomínce dne 13.7.1951, když přijel navštívit svého bratra Václava.

Vrátím se zpět k vyprávění o sobě. Po vypuknutí války byla část naší jednotky převelena k obraně města Orla, ale kamarád **Josef Řepík** zůstal v Mcensku a od této doby jsme se už nikdy neviděli*). Při obraně Orla jsem byl zraněn střepinou granátu a po vyléčení v nemocnici v městě Kirově jsem byl na krátkou dobu, snad jako rekonvalescent, zařazen do ochrany místního vojenského letiště.

Již v lednu 1942 jsem byl zařazen do jednotky, která byla odeslána na posílení obrany Stalingradu. Němci byli ještě daleko, takže jsme žili v kasárnách a tvrdě nacvičovali pěší útok a

obranu. Asi po dvou měsících jsme byli přisunuti blíže k frontě do zákopů a zasazování do obranných bojů, které většinou končily ústupem, neboť Němci měli převahu zejména ve vzduchu a hodně nás bombardovali. To trvalo až do května 1942, kdy nás několik onemocnělo tyfem a byli jsme převezeni do nemocnice v Saratově. Celý měsíc jsem se v horečkách potácel mezi životem a smrtí a při propuštění z nemocnice jsem vážil méně než 40 kilogramů. Na zotavenou jsem byl odvelen do vojenského hospodářství, kde jsem přece jen přibral na váze a celkově se posílil, avšak nebyl jsem uznán schopným služby v poli.

Byl jsem zařazen do strážního oddílu v Moskvě a střežili jsme vojenské sklady. V roce 1944 jsme byli zde povýšeni do hodnosti četaře.

Ihned po osvobození Volyně jsem poslal dopis domů do Českého Malína. Po měsíci jsem od svých příbuzných dostal smutnou odpověď o zničení rodné obce, moje maminka že se zachránila, ale ostatních šestnáct členů naší rodiny bylo upáleno. Z druhého dopisu příbuzných jsem se dověděl, že v městě Rovně působí štáb čs. armády a že Češi a Slováci mohou do ní nastupovat. Poprosil jsem příbuzné, aby dali štábu moje data a aby si mě štáb u mého velitelství vyžádal. Žádost o moje přeřazení do čs. armády skutečně na velitelství došla, velitel s politickým komisařem si mě zavolali a sdělili, že s mým přeřazením nesouhlasí a vůbec, že Rudá armáda je lepší.

V lednu 1946 jsem byl demobilizován a vrátil jsem se do rodné obce. Dům se z celé naší usedlosti našťastí zachránil a tak jsme spolu se sedmdesátiletou maminkou začali pomalu hospodařit. Zůstala nám jedna kráva, koupil jsem koně, obdělali jsme kousek půdy, maminka pořídila nějakou tu drůbež havěť.

Na podzim 1946 přijela komise pro reemigraci, ohodnotila naše „majetky“, sepsala potřebné doklady a tak se stalo, že 15. března 1947 jsme se usídlili ve Vernířovicích, kde jsem se 7.11.1947 oženil s Ninou Čajukovou, s děvčetem, s kterým jsem se seznámil po návratu z armády. Narodila se nám dcera Evženie a po přestěhování do Loučné syn Bohumil. V roce 1961, ač neradi, jsme vstoupili do JZD, v roce 1965 naše družstvo převzal státní statek a já v něm pracoval až do odchodu do důchodu v roce 1976. Manželka mě, bohužel, letos v březnu navždy opustila.

Loučná nad Desnou v srpnu 2003

*) **Josef Řepík** zahynul hrdinskou smrtí v nemocnici v Charkově, kde se jako příslušník 1.čs. polního praporu léčil po zranění u Sokolova. Po opětovém rychlém dobytí Charkova německé komando postřílelo v této nemocnici raněné sovětské a československé vojáky. J. Řepík si přes zranění ponechal svojí zbraň a několik členů tohoto komanda zastřelil dříve, než sám padl.